

Archief- wegwijzer

Notariële akten

2018

Wat is notarieel archief?

Vanaf de 16e eeuw zijn in de regio Rotterdam notarissen actief. Een notaris is een openbaar ambtenaar die belast is met het opmaken van rechtsgeldige akten en (sinds 1811) andere door de wet opgedragen werkzaamheden. Uitsluitend een notaris is bevoegd om op verzoek van belanghebbenden authentieke akten op te maken. De notaris verricht zijn bezigheden binnen het gebied van een rechtbank.

Een notaris heeft de plicht om de oorspronkelijke door hem opgemaakte akten, minuten geheten, te bewaren (partijen krijgen van hem een afschrift). Deze bewaarde akten vormen samen het notariële protocol, ofwel het notarieel archief. Dit archief wordt bewaard bij de notaris zelf of bij zijn opvolger(s) en daarna in een notariële archiefbewaarplaats bij de arrondissementsrechtbank. Na 75 jaar worden notariële archieven overgedragen aan openbare archiefbewaarplaatsen, waarmee ze voor iedereen ter inzage zijn. In het stadsarchief zijn overgedragen akten aanwezig t/m 1935 (let op: notariële archieven in openbare archiefbewaarplaatsen bevatten geen testamenten van de periode 1916-1935, omdat deze pas na 100 jaar openbaar zijn.).

Notariële archieven zijn een rijke bron voor persoonsonderzoek. De meest voorkomende akten zijn testamenten, transport of overdracht van onroerend goed, schuldbekentenissen onder hypotheek, schenkingen, huwelijksvoorwaarden, boedelinventarissen en -scheidingen en publieke veilingen. Partijen die een akte laten opmaken, ontvangen een authentiek afschrift of grosse van de akte. Ook worden op verzoek gewone afschriften en uittreksels verstrekt. Notariële akten zijn altijd door de betrokken partijen, eventuele getuigen en de notaris ondertekend.

Hoe ga ik te werk?

Om een akte in een notarieel archief te vinden, moet u eerst weten door welke notaris en wanneer de akte is opgemaakt. Als u de naam van de notaris niet weet maar het jaar waarin de akte is opgemaakt wel - en was er in die betreffende gemeente maar één notaris - dan is het de moeite waard om alle akten van dat jaar door te kijken. Met meerdere notarissen tegelijkertijd in functie, levert deze methode echter heel veel werk op.

Voor de informatie uit de akten vóór 1843 zijn bij het Stadsarchief veelal indexen op namen en andere trefwoorden aanwezig. Een deel van die indexen is digitaal beschikbaar, een deel via kaartenbakken in de studiezaal. In het overzicht van aanwezige akten (hierachter) vindt u op welke akten indexen aanwezig zijn en waar die zijn te vinden.

In de toegangen op de notariële archieven (zie het overzicht) vindt u, volgend op de beschrijving van de akten, repertoires of repertoria beschreven staan. Een repertoire geeft in chronologische volgorde een korte inhoudsopgave van de akten met de vermelding van de partijen. De akten zijn doorlopend genummerd en worden in volgorde van nummering bewaard. Het nummer vindt u in de eerste kolom van het repertorium. Wanneer een akte als 'minuut' is aangeduid, is deze ook nog aanwezig in het archief van de notaris. Van de akten die vermeld worden als 'brevet' of 'originali', is in dat archief geen exemplaar meer aanwezig.

Testamenten

Testamenten in notariële archieven worden pas naar een openbare archiefbewaarplaats overgebracht als zij honderd jaar oud zijn.

Testamenten vanaf 1890 en jonger dan 100 jaar kunnen worden opgevraagd via www.notaris.nl.

In notariële archieven kunnen zich soms honderden jaren oude gesloten testamenten bevinden. Deze testamenten zijn niet door de notaris opgesteld maar door de testateur zelf. Ze zijn niet te lezen zonder enveloppen open te scheuren

of lakzegels te verbreken. Een gesloten testament mag alleen worden geopend namens de gemeentearchivaris, die hiervan een proces-verbaal moet opstellen. Een kopie van het proces-verbaal moet bij het geopende testament worden bewaard. Na opening is het testament vrij ter inzage.

In het Stadsarchief zijn de testamenten t/m 1916 te vinden. De testamenten van 1916 en volgende jaren worden pas (in blokken van 10 jaar) naar het Stadsarchief overgebracht als zij 100 jaar oud zijn. De overige akten worden in blokken van 10 jaar overgebracht als zij 75 jaar oud zijn.

Van welke standplaatsen zijn er notariële akten bij het Stadsarchief?

Plaats	Aanwezig	Bijzonderheden	Doorzoekbaar via
Barendrecht	1809-1935	Specificatie: 1435 toegang op het archief van de notarissen	repertoria (toegang 1435 nrs. 38-40, 69, 124-126, 150-151) aanvragen
Bergschenhoek	1652-1655	Toegang 1300 nr. 952	Origineel aanvragen
Berkel en Rodenrijs	1656-1848	Specificatie: 1250 toegang op het archief van de notarissen	Indexen: 1656-1671 , 1670-1727 , 1709-1713 ; overige jaren repertoria (na 1811) of origineel aanvragen
Bleiswijk	1660-1877	Specificatie: 1291 toegang op het archief van de notarissen	Index: 1660-1691 ; overige jaren repertoria (na 1811) of origineel aanvragen
Charlois	1660-1900 (1901-1908 verloren gegaan)	Specificatie: 1660-1811 toegang 18 nrs. 3934-3938; 1811-1900 toegang 314 nrs. 666-687, 2401-2482, 2769-2773	Index 1660-1842 op studiezaal; overige jaren repertoria aanvragen
Cool	1800-1811	Specificatie: 1800-1811 en 1811	Index op studiezaal
Delfshaven	1601-1907	Specificatie: 1601-1811 toegang op het archief van de notarissen ; 1811-1907: toegang 314 nrs. 647-665, 2364-2400, 3208-3221 (zie de toegang op het archief van de notarissen)	Index 1601-1786 in Notariële Akten ; index t/m 1842 op studiezaal; overige jaren repertoria aanvragen
Hillegersberg	1703-1730, 1796-1935	Specificatie 1703-1811 toegang 18 nrs. 4914-4928, 4940; 1811-1925: toegang 314 nrs. 4929-4939, 4941-4946, 4948- 4964, 2483-2525, 3222 - 3243, 3860 – 3951;	Index 1703-1811 in Notariële akten ; index t/m 1842 op studiezaal; overige jaren repertoria

Plaats	Aanwezig	Bijzonderheden	Doorzoekbaar via
IJsselmonde	1661-1811, 1871-1935	Specificatie 1661-1811: toegang op het archief van de notarissen ; 1811-1925: toegang 314 nrs. 2570-2581, 3262-3278, 3959-3969 (zie de toegang op het archief van de notarissen) 1926-1935: toegang 5037	Index 1661-1811 digitaal op studiezaal; overige jaren repertoria aanvragen
Katendrecht	1769-1811	Specificatie: toegang op het archief van de notarissen	Index op studiezaal
Kralingen	1690-1783	Specificatie: toegang op het archief van de notarissen	Index op studiezaal
Overschie	1614-1810	Specificatie: toegang op het archief van de notarissen	Index op studiezaal
Overschie	Schepenakten 1612-1811	Specificatie: 7-01 toegang op het archief van het ambacht Overschie	Index op studiezaal; enkele nummers (376, 378-379, 391-395) opgenomen in Notariële akten
Poortugaal	1677-1935	Specificatie: 464 toegang op het archief van de notarissen	Originelen aanvragen of (vanaf 1834) repertoria aanvragen (toegang 464 nrs. 1891-1893, 1918-1938, 3001, 3003 en 3030)
Ridderkerk	1645-1698, 1755-1935	Specificatie: 1277 toegang op het archief van de notarissen	Index t/m 1925 in Notariële akten
Rijsoord	1661-1790	Specificatie: toegang 1277 nrs. 1-13, 188-190	Index in Notariële akten
Rotterdam	1585-1935	Specificatie 1585-1811: 18 toegang op het archief van de notarissen ; 1811-1925: 314 toegang op het archief van de notarissen 1926-1935: toegang 5037	Index 1585-1650 (98%), 1651-1660 (75%, rest in bewerking) en 1661-1714 (enkele delen) in Notariële akten 1); Index 1681-1690 en 1701-1842 op studiezaal; overige jaren origineel of repertoria aanvragen
Schiebroek	1780-1802	Specificatie: toegang 18 nrs. 7135-7149	Index in Notariële akten

1) Inventarisnummers Notarieel Archief Rotterdam (toegang 18) opgenomen in Notariële akten

1-408, 416-447, 449-455, 458-500

501, 503, 504, 506, 531, 533-539, 542, 544, 546, 548-552, 554-555, 557,566, 567, 569-571, 580, 583, 584, 586-589, 598-601

607-609, 612,613, 622-626, 630, 632, 637-641, 649, 651, 654-662, 667, 670, 672-685, 689, 699, 700

703, 719, 722-723, 726, 807-808, 919-923

1044-1058, 1061, 1065

1236-1248

1604, 1605, 1611, 1657-1659, 2155-2156

In bewerking: Rotterdam jaren 1651-1660.